

§ 11**Ta bort avgiften från fritidsklubbarna**

Remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2021/525

Beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Ärendet

Förvaltningen anmälde ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 1 september 2021, dnr 1.6.1–4049/2021.

Utbildningsnämnden har fått en motion av Karin Lekberg (S) på remiss från kommunstyrelsen. Motionen rör avgiftshöjningar i stadens fritidsklubbar. Skribenten ställer sig kritisk till höjda avgifter och menar att de elever som har störst behov av att delta i fritidsklubbens verksamhet tvingas avstå av ekonomiska skäl. Kommunfullmäktige föreslås därför besluta att helt avskaffa avgiften.

En avgiftsbefrielse för fritidsklubbarna skulle innebära kostnadsökningar motsvarande mellan 25,8 och 45,9 mnkr. Det är samtidigt inte tydligt vilken effekt en avgiftsbefrielse skulle ha på inskrivningsgraden i fritidsklubbarna för de målgrupper som motionen särskilt lyfter fram. Vid de avgiftshöjningar som har skett inför år 2020 och 2021 har inskrivningsgraden i stadsdelsområdena såväl ökat (Skarpnäck och Östermalm) som minskat (främst i Skärholmen, Kungsholmen och Enskede-Årsta-Vantör). Det är också viktigt att ta i beaktan att en avgiftsbefrielse endast skulle gälla de elever som går i kommunala fritidsklubbar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med avdelningen för ekonomi och styrning.

Ärendet har behandlats i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 september 2021.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämna det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Beslutet föreslås justeras omedelbart med hänsyn till remissens svarstid.

Yrkande

Ordföranden yrkade bifall till förvaltningens förslag.

Vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med förvaltningens förslag.

Reservation

Vice ordföranden Kadir Kasirga m.fl. (S) och Tina Kratz m.fl. (V) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

Förslag till beslut

1. Att utbildningsnämnden tillstyrker motionen samt att därutöver utöver anföra:

I vår motion lyfter vi vikten av fritidsklubben som verksamhetsform för alla barn i åldern 10–13. Fritidsklubbarna är en plats där barnen har möjlighet att träffa sina klasskamrater men också barn i skilda klasser och årskurser. I fritidsklubben har barnen möjlighet att vistas i en miljö med vuxna närvarande där de kan underhålla och utveckla sina sociala nätverk.

Vi vet att fritidsklubbarna har en positiv inverkan på skolresultaten. Studie efter studie visar på samma sak; fritidsklubbarnas verksamhet stärker den sociala kompetensen, språket och förutsättningar för att klara sig i skolan. Särskilt viktigt är det för elever som inte har tillräckligt goda språkkunskaper och i områden där skolorna har ett omfattande kompensatoriskt uppdrag.

Den kostnadsuppskattning som förvaltningen tagit fram visar på att kostnaden för att ta bort avgiften för fritidsklubbarna inte är särskilt stor i relation till utbildningsnämndens budget.

Förvaltningen menar sedan att det inte är tydligt vilken effekt en avgiftsbefrielse skulle få på inskrivningsgraden med hänvisning till höjningen 2020 och 2021. Vi delar inte den bilden. I svaret på vår skrivelse om fritidsklubbarna som hanteras vid samma nämndsammanträde visar förvaltningen att inskrivningsgraden minskade i 11 av 13 stadsdelar efter höjningen 2021; det är knappast en otydlig bild av vilka konsekvenser höjningen har fått utan tvärtom så är det tydligt att inskrivningsgraden har minskat som effekt.

En ökad inskrivningsgrad, särskilt i våra socialt eftersatta områden, är värd den ökade kostnaden för nämnden flera gånger om. Både samhällsekonomiskt och på individnivå. Det är angeläget att staden satsar mer på det förebyggande arbetet för att fler barn ska få bättre förutsättningar att klara skolan och för att staden erbjuder en meningsfull fritid med utbildade pedagoger i verksamheterna för våra ungdomar. Fritidsklubbarna är en viktig förebyggande verksamhet som kan förhindra att barn dras in i kriminella miljöer. Höjda avgifter, lägre inskrivningsgrad och ökad skolsegregation är fel väg att gå. Istället ska fler barn, inte färre, ska ha möjligheten att gå till fritidsklubbarna och därför vill vi att verksamheten ska avgiftsbefrias.